

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 11 februarie 2023, clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timp de lucru: 3 ore.**
- **Total: 100 de puncte.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Citește cu atenție următoarele fragmente, apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date :

A „Dacă vrei să știi, urăsc amânările. Vă spun de la început: dacă o să ajungem vreodată prieteni, vă rog să nu-mi spuneți niciodată „Mai târziu!“ sau „Amânăm!““. Pentru că nu știu cât rezist la așa ceva, familia mi-a epuizat răbdarea, la capitolul ăsta. Amânările mi-au mâncat viața. E posibil să stricăm prietenia. Poate că unii dintre voi au idee cum e să fii sora mai mică, iar eu sunt sora mai mică! Păi e ca și cum ai avea mereu întârziere, ca trenurile din Gara de Nord. Sau ca și cum, pe stradă, ai alerga mereu cu câțiva pași în urma celorlalți. Tot vrei să-i ajungi, dar n-ai cum, fiindcă și ei aleargă. Sau ca și cum ai afla un secret la câțiva ani după ce l-a aflat sora sau fratele tău, nu contează. La mine e vorba de un frate. Toma e cu 4 ani mai mare decât mine. Nimeni nu-i zice Toma, toți îi zic Tom, iar diriginta lui îi spune Tommy. Eu îi spun de obicei Tomiță, dar lui nu-i place. Mă străduiesc să-i spun Tom și uit mereu. Iar bunica îi spune „puiul meu“ și la fel îmi zice și mie, tot „puiul meu“. Pe mine mă cheamă, în general, Laura.

Toma-Tom-Tommy- Tomiță zice că e ciudat că numele lui se schimbă de la o clipă la alta, chiar dacă el rămâne, din câte își dă seama, același. Eu cred că și noi ne schimbăm, când în fața noastră sunt oameni diferiți: pentru fiecare suntem altcineva și altfel. De exemplu, pentru mine Tom e mare, iar pentru mama, tata și bunicii noștri e mic. Pentru prietenul lui, Raul, e la fel de mare, au aceeași vârstă și înălțime. Din păcate, eu sunt cea mică pentru toți din familie, și pentru Raul, iar asta e mai greu de înțeles și, mai ales, e nedrept! Tom a primit, de curând, un telefon mobil, cadou de ziua lui, cu care face și fotografii, eu trebuie să mai aștept 4 ani pentru asta! Vă dați seama? Patru ani de așteptare pentru un telefon! Nu-mi vine să cred! Mama spune mereu: „Lasă, mai târziu, să mai crești!“ Părinții nu înțeleg deloc că tu mori să faci acum un lucru, nu peste o mie de ani. Tata, care e șofer pe Uber și pentru care timpul e totdeauna o problemă, spune de multe ori: „Mai târziu e prea târziu“. Doar că niciodată n-o contrazice pe mama. Mama lucrează la CFR și cred că trenul e mai puternic decât mașina. Așa că, pe mine, toți mă lasă cu mai târziu-ul meu în brațe. Și dacă mai târziu e cu adevărat prea târziu sau niciodată? La asta nu se gândește nimeni? [...]

Era Ziua cititului. Directoarea școlii a hotărât ca în dimineața aia de joi, copiii din clasele I-IV să se ducă la bibliotecă: să citească acolo sau să împrumute cărți, în loc să facă ore. Toată lumea s-a bucurat, și noi, și învățătorii noștri. Sunt uneori și momente din astea, când elevii și învățătorii se bucură deodată. Avem o sală de lectură uriașă. Pereții par făcuți de sus până jos din cărți. E foarte frumos, fiindcă ai impresia că sunt mai moi și mai calzi decât cei obișnuiți. E ca un castel de cărți de citit. Odată mi s-a părut că pereții foșneau, ca frunzele din pădure. Nu vă mirați, tata îi zice adeseori mamei: „Fiica ta are prea multă imaginație“. Când spune așa, „fiica ta“, e întotdeauna un reproș. Atunci mama îi spune lui tata, apăsând într-un anumit fel cuvintele: „Mai bine prea multă decât prea puțină, ca la alții!“ Nu știu cine-or fi alții. Imaginația, mi s-a explicat, e o vacanță frumoasă a gândurilor, dar uneori, când ți-e frică, poate fi și o vacanță foarte urâtă."

Invizibilii, Ioana Pârvulescu

B ,, –O, mi se pare minunat că am să locuiesc la dumneavoastră și am să vă aparțin. Eu nu am aparținut niciodată nimănui – adică nu cu adevărat. Dar la orfelinat a fost cel mai rău. N–am stat acolo decât patru luni, dar mi–a ajuns. Cred că dumneavoastră nu ați fost un orfan la o casă de copii, așa că nu puteți înțelege cum este acolo. Este cu mult mai rău decât și–ar putea închipui cineva. Doamna Spencer spunea că este urât din partea mea să vorbesc așa, dar nu am vrut să fiu rea. Este așa ușor să fii rău fără să știi, nu–i așa? Ei erau cumsecade, știți – oamenii de la orfelinat. Dar într–un azil ai atât de puțin cîmp liber pentru imaginație – nu sunt decât ceilalți orfani. Era destul de interesant să–mi imaginez tot felul de lucruri despre ei – să–mi imaginez, de exemplu, că fata care stătea lângă mine era în realitate fiica unui conte cu blazon, care fusese furată de la părinții ei, în copilărie, de către o servitoare haină la suflet, care murise înainte de a se putea spovedi.

Noaptea, stăteam trează și îmi închipuiam lucruri din astea, pentru că în timpul zilei nu aveam vreme. Cred că din cauza asta și sunt atât de slabă – sunt înfiorător de slabă, nu–i așa? Numai piele și os. Îmi place să–mi imaginez că sunt drăguță și plinuță, cu gropițe în obraji. Cu aceasta, tovarășa lui Matthew rămase tăcută, în parte din cauză că îi ieșise sufletul vorbind și în parte din cauză că ajunseseră la trăsucică. Nu mai scoase un cuvânt până ce nu părăsiră satul și începură să coboare un delușor abrupt, unde drumul fusese croit atât de aproape de terenul cultivat, încât marginile lui erau străjuite de cireși sălbatici înfloriți și de mesteceni subțirei și albi, care se ridicau la numai câteva palme deasupra capetelor lor.

Copilul întinse mîna și rupse o crenguță de prun sălbatic, care atingea una dintre laturile trăsucicii.

–Nu–i așa că e frumos? La ce v–a făcut să vă gândiți acel copac care se apleca deasupra malului, alb tot și dantelat? întrebă ea.

— Hmm, nu știu, zise Matthew .

— Cum, la o mireasă, desigur – o mireasă îmbrăcată toată în alb și cu un voal frumos ca o ceață. Nu am văzut nici una pînă acum, dar îmi pot închipui cum trebuie să arate."

Anne de la Green Gable, Lucy Maud Montgomery

C. ,,Imaginația ocupă o poziție aparte pe continuumul activității de cunoaștere. Pe de o parte, ea vine în continuarea reprezentării, bazându-se direct pe memorie, pe de altă parte, ea deviază traiectoria care merge spre gândire, făcând o buclă.

În psihologie, imaginația se definește ca proces intelectual (cognitiv) de selectare și combinare în imagini noi, elemente din experiența anterioară sau de generare de imagini fără corespondent în această experiență. Produsul activității imaginative nu se reduce doar la imagini singulare, disparate, ci el presupune proiecte și planuri complexe, care se obiectivează în diferite forme – inovații, invenții, descoperiri, opere literare, muzicale, plastice etc.

Imaginația joacă un rol esențial în activitatea umană, incluzându-se ca verigă componentă centrală a creativității. Ea aduce un spor considerabil la cunoașterea realității date și a viitorului, a posibilului. Spre deosebire de gândire, care se încapsulează în reguli și norme riguroase, ce-i impun întotdeauna congruența sau compatibilitatea cu realitatea obiectivă, imaginația este liberă de canoane, ea putându-se mișca nu numai pe tărâmul realului perceptibil, ci și pe cel al fantasticului și fantasmagoricului. Așadar, ea nu are limite, ceea ce-i conferă întotdeauna o notă de inedit, de nouate."

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Imaginație>

A. Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Conțin vocale în hiat toate cuvintele din seria:

2 puncte

- a. ambiție, geografie, fiica;
- b. coafor, idee, alee;
- c. autor, teorie, astronomie;
- d. canion, zoologie, prietenie.

2. Cuvintele subliniate din secvența: *familia mi-a epuizat răbdarea, la capitolul ăsta. Amânările mi-au mâncat viața* intră în relație de sinonimie contextuală cu următorii termeni: **2 puncte**

- a. a lămurit, întârzierile, au consumat;
- b. a terminat, întârzierile, au consumat;
- c. a lămurit, încurcăturile, au estompat;
- d. a terminat, încurcăturile, au înfulecat.

3. Seria care conține doar cuvinte formate prin compunere este:

2 puncte

- a. dumneata, aeroport, bunăstare;
- b. floarea-soarelui, viță-de-vie, porumbel;
- c. galben-verzui, gălbenuș, untdelemn;
- d. rea-credință, grădinar, cumsecade.

B. Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la întrebările de mai jos:

4. Demonstrează polisemantismul adjectivului *mică*, din textul A, alcătuind două enunțuri cu acesta.

2 puncte

5. Numește modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *Noaptea, stăteam trează și rupse o crenguță de prun sălbatic.* **2 puncte**

6. Notează valoarea morfologică a celor două cuvinte subliniate din secvența: *Vă dați seama?[...]Mama spune mereu...* **2 puncte**

7. Identifică predicatele din secvența: *Cu aceasta, tovarășa lui Matthew rămase tăcută, în parte din cauză că îi ieșise sufletul vorbind...* **2 puncte**

8. Identifică funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate: *Tata, care e șofer pe Uber și pentru care timpul e totdeauna o problemă, spune de multe ori.* **2 puncte**

9. Formulează un enunț în care să ai o construcție cu reflexiv obligatoriu. **2 puncte**

10. Continuă enunțul pentru a obține o frază alcătuită din două propoziții aflate în relație de coordonare disjunctivă: *Imaginația reprezintă o alegere a fiecărei persoane...* **2 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA —Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional —40 de puncte

1. Precizează reacția naratorului-personaj din textul A în momentul în care aude că trebuie să aștepte împlinirea unei dorințe, motivându-ți alegerea. **6 puncte**
2. Prezintă comportamentul naratorului-personaj din textul B. **6 puncte**
3. Care este semnificație secvenței din textul A: „Avem o sală de lectură uriașă. Pereții par făcuți de sus până jos din cărți. E foarte frumos, fiindcă ai impresia că sunt mai moi și mai calzi decât cei obișnuiți. E ca un castel de cărți de citit. Odată mi s-a părut că pereții foșneau, ca frunzele din pădure.” ? **6 puncte**
4. Comentează, în minimum 50 de cuvinte, relația dintre personajul-narator din textul A și Toma. **8 puncte**
5. Ilustrează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului-narator din textul B, precizând o modalitate de caracterizare. **6 puncte**
6. Comentează, în 60-80 de cuvinte, mesajul transmis de textul C. **8 puncte**

SUBIECTUL AL III-LEA —40 de puncte

Crezi că imaginația are un rol important în procesul de cunoaștere și de autocunoaștere?

Scrie un text argumentativ de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți răspunsul la întrebarea dată, prin valorificarea semnificațiilor și a valorilor propuse de textele-suport, precum și a lecturilor, a experiențelor personale sau culturale. Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

În elaborarea compunerii, vei avea în vedere:

- formularea unui răspuns clar, convingător și adecvat la întrebarea dată;
- dezvoltarea unor idei adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut;
- valorificarea unor elemente de conținut din fragmentele citate;
- integrarea unor idei preluate din experiența de lectură/ culturală/ personală;

Notă: Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

ATENȚIE! Compunerea nu trebuie să fie precedată de titlu sau de un motto.

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Clasa a VIII-a
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Nu se acordă puncte din oficiu.
- Totalul este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I- 20 de puncte

1. c) **2 puncte**
2. b) **2 puncte**
3. a) **2 puncte**
4. Câte 1 punct pentru fiecare exemplificare corectă; $2 \times 1p = 2$ puncte
5. Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; $2 \times 1p = 2$ puncte
6. Câte 1 punct pentru precizarea corectă a valorii morfologice; $2 \times 1p = 2$ puncte
7. Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; $2 \times 1p = 2$ puncte
8. Câte 1 punct pentru precizarea corectă a funcțiilor sintactice; $2 \times 1p = 2$ puncte
- 9 **1 punct** pentru utilizarea unei construcții reflexive în enunț și **1 punct** pentru prezența reflexivului obligatoriu $2 \times 1p = 2$ puncte
10. **1 punct** pentru alcătuirea unei fraze formate din două propoziții coordonate și **1 punct** pentru prezența conjuncției coordonatoare disjunctive. 2 puncte

SUBIECTUL al II – lea- 40 de puncte

1. Precizarea și motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată și nuanțată, valorificând textul indicat – **5 puncte**; motivare adecvată și schematică, prin citarea unei secvențe din textul indicat – 4 puncte; încercare de motivare, lipsa de valorificare a textului indicat – 2 puncte; lipsa motivării – 0 puncte);

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – **1 punct**;

Total: 6 puncte

2. Prezentarea comportamentului naratorului-personaj din textul B - **5 puncte**;

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 erori – 1p.; 2 sau mai multe erori – 0 puncte) - **1 punct**;

Total: 6 puncte

3. Prezentarea nuanțată - **5 puncte**/ prezentarea succintă- 2 puncte;

- corectitudinea exprimării - **1 punct**;

Total: 6 puncte

4. Prezentarea nuanțată, justificând cu secvențe din text -**6 puncte**/ prezentarea succintă – 2 puncte / Răspuns simplu, fără exemplificare cu secvență din text- 1 punct;
- corectitudinea exprimării - **1 punct**;
-respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 erori – 1 punct.; 2 sau mai multe erori – 0 puncte) **1 punct**;
Total: 8 puncte

5. Precizarea, într-un enunț, a unei trăsături a personajului -**2 puncte**, precizarea, într-un enunț, a mijlocului de caracterizare – **2 puncte**, exemplificarea cu o secvență din text. - **1 punct**;
– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 erori – 1 punct; 2 sau mai multe erori – 0 puncte) **1 punct**;
Total: 6 puncte

6. Comentarea textului, valorificând informațiile din textul C. - **6 puncte**/ interpretare nuanțată/ parțială 4 puncte/ încercare de prezentare - 2 puncte;
- corectitudinea exprimării - **1 punct**;
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 - 1 erori – 1 punct.; 2 sau mai multe erori – 0 puncte) **1 punct**.
Total: 8 puncte

SUBIECTUL al III – lea - 40 de puncte

- Formularea unei argumentări clare, convingătoare și adecvate la întrebarea dată - **4 puncte**;
- Prezentarea viziunii personale asupra temei: idei clare, adecvate și nuanțate – **6 puncte**/ idei adecvate – **2 puncte**/ idei neadecvate sau omisiunea prezentării viziunii personale – **0 puncte**;
- Interpretarea evenimentelor/ ideilor din cele trei texte, în vederea justificării răspunsului; - **10 puncte**;
- Realizarea legăturii dintre ideile textelor-suport cu idei dintr-un alt text literar sau cu aspecte din experiența personală sau culturală - **6 puncte**;

Redactare – 14 puncte:

- respectarea părților unei compuneri, discurs unitar, în care introducerea și încheierea se susțin reciproc, cu enunțuri aflate în legătură logică unele cu altele și cu utilizarea corectă a conectorilor **6 puncte**./ discursului îi lipsește unitatea, dar sensul global poate fi identificat; introducerea și încheierea se susțin parțial – **3 puncte**;
- utilizarea corectă a elementelor de gramatică, varietatea vocabularului - **2 puncte**;
- respectarea normelor de ortografie: 0-1 erori – **2 puncte**; 2 greșeli – **1 punct**; 3 sau mai multe greșeli – **0 puncte - 2 puncte**;
- respectarea normelor de punctuație: 0-1 erori – **2 puncte**; 2 greșeli – **1 punct**; 3 sau mai multe greșeli – **0 puncte - 2 puncte**;
- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor) și lizibilitatea scrisului - **2 puncte**.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.